

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 16P/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822201059
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822201059.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou vo veci starostlivosti o maloletého W. F., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, ul. Šumperská č. 1, Prievidza, dieťa rodičov: matka M. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom ul. V. H. č. XXXX/XX, S., t. č. bytom ul. L. Y. č. XX, W., otec P. F., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Mesto Prievidza, t. č. Véznicie Stráž pod Ralském, P. O. BOX 10, za účasti Okresnej prokuratúry Prievidza, ul. M. Mišíka č. 22, Prievidza a Reedukačného centra, ul. Chalmovská č. 679/1, Bystričany, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e nad maloletým W. F., nar. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť.

II. U r č u j e, že nariadená ústavná starostlivosť nad maloletým W. F., nar. XX.X.XXXX sa bude vykonávať v Reedukačnom centre, Chalmovská č. 679/1, Bystričany,

III. Matka M. T., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n á platiť na výživu maloletého W. F., nar. XX.X.XXXX výživné vo výške 40,- eur, mesačne vždy vopred, najneskôr do 28. dňa kalendárneho mesiaca na účet Reedukačného centra, Chalmovská č. 679/1, Bystričany, s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku.

IV. Otec P. F., nar. X.X.XXXX je p o v i n n ý platiť na výživu maloletého W. F., nar. XX.X.XXXX výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, mesačne vždy vopred, najneskôr do 28. dňa kalendárneho mesiaca na účet Reedukačného centra, Chalmovská č. 679/1, Bystričany, s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku.

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 13P 560/2006 - 14 zo dňa 27.10.2006, vo výrokovej časti o osobnej starostlivosti a o bežnom výživnom na maloletého W. F., nar. XX.X.XXXX.

VI. Konanie o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Šumperská č. 1, Prievidza zo dňa 21.3.2022 o nariadenie neodkladného opatrenia, z a s t a v u j e.

VII. Z r u š u j e neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 16P 12/2022 - 19 zo dňa 19.4.2022.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, podal dňa 21.3.2022 podnet na uloženie výchovného opatrenia, a to povinnosť maloletému W. a jeho rodičom podrobiť sa sociálnemu alebo inému odbornému poradenstvu, ktoré bude realizované v Centre pre deti a rodiny Prievidza, ul. Š. Závodníka č. 494/24, Prievidza, po dobu šiestich mesiacov.

2. Podnet odôvodnil tým, že opatrenia na úseku sociálnej kurately začal úrad u maloletého W. vykonávať od mesiaca mája 2018, z dôvodu krádeže sladkostí a odcudzenie finančnej hotovosti matke. Spolu s bratom K. bol umiestnený na dobrovoľný pobyt, po ktorom sa jeho správanie stabilizovalo. V mesiaci februári 2020 sa dopustil priestupku proti majetku. V tom čase sa zhoršilo spolužitie matky a jej partnera. Do spolupráce s rodinou boli zapojení pracovníci Úsmev ako dar. V mesiaci auguste 2020 matka obnovila spolužitie s Q. M. a spoluprácu s uvedenou neziskovou organizáciou ukončila. Správanie maloletého sa naďalej zhoršovalo. Matku a jej partnera nerešpektoval. Dochádzalo medzi ním a bratom K. ku konfliktným situáciám. Prejavovali sa u neho výbuchy zlosti. Matka jeho výchovu nezvládala a požiadala o umiestnenie v zariadení. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 17P 16/2020-57 zo dňa 24.11.2020 neodkladným opatrením nariadil matke, aby maloletého odovzdala do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória, ul. Diaľničná č. 1, Senec. Následne rozhodol vo veci samej rozsudkom č. k. 17P/16/2020-92 zo dňa 3.3.2021. Prvé problémy po návrate maloletého zo zariadenia nastali v mesiaci januári 2022. Začalo sa u neho prejavovať záškoláctvo a následne nerešpektujúce správanie voči partnerovi matky. V dôsledku uvedeného bola zrealizovaná prípadová konferencia, počas ktorej bolo preukázané, že vzťah matky a partnera je vážne narušený a narušený je aj proces výchovy maloletého, v dôsledku nedostatočných rodičovských zručností. Maloletý sa podľa vyjadrenia matky cíti v rodine nekonformne, a to pre napätie v jej partnerskom vzťahu a pre nedorozumenia, ktoré vznikali medzi ním a Q. M.. Pred ukončením stretnutia sa matka zaviazala, že si bude hľadať iné bývanie, aby eliminovala vplyvy, ktoré negatívne ovplyvňujú klímu celej rodiny. Maloletý bol od 2.3.2022 do 3.3.2022 hospitalizovaný na detskom oddelení Nemocnice s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach, po tom ako skonzumoval väčšie množstvo medikamentov. Po prepustení z nemocnice, absolvoval dňa 4.3.2022 vyšetrenie u pedopsychiatričky, ktorá určila diagnózu: ľahká mentálna zaostalosť s poruchami správania, po užití medikamentov demonštratívneho charakteru, disharmonický vývin osobnosti. Odporučila jeho urýchlené umiestnenie do reedukačného zariadenia. Prostredníctvom pohovoru bolo zistené, že dôvodom demonštratívneho konania maloletého ako aj zhoršenia správania, boli napäté a vážne narušené vzťahy matky s partnerom. Chcel na seba upútať pozornosť aj preto, že Q. Šándor uprednostňoval v domácnosti svoju dcéru, do neho len zapáral a v čase, keď matka nebola doma ho vyzýval, aby odišiel von. Matka sa na základe uvedených skutočností odsťahovala z domácnosti a zabezpečila si dočasné bývanie spolu s deťmi v zariadení Jazmín. Vzhľadom na to, že u maloletého sa po návrate zo zariadenia opakovane prejavili problémy v správaní, a to zanedbávaním plnenia povinnej školskej dochádzky a nerešpektujúcim správaním najmä k partnerovi matky, ako aj na základe, že trestné konanie vo veci prečinu poškodzovania cudzej veci nie je ukončené a dokonca dňa 25.2.2022 mu bolo vznesené nové obvinenie z prečinu porušovania domovej slobody v súbehu s prečinom krádeže, i vzhľadom na to, že napätá situácia v rodine vyeskalovala do demonštratívneho užitia väčšieho množstva medikamentov, je potrebné rodine poskytnúť odborné poradenstvo za účelom úpravy ich vzájomných vzťahov, nastaviť maloletého na pravidlá správania sa v školskom prostredí ako aj v prostredí zariadenia, a podporiť matku v jej rodičovských zručnostiach.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Prievidza podal dňa 12.4.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi, aby maloletý W. bol odovzdaný do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec a návrh na nariadenie výchovného opatrenia, a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletému pobyt v uvedenom zariadení, najdlhšie na šesť mesiacov.

4. Návrh odôvodnil tým, že v súvislosti s vykonávanými opatreniami, bola dňa 23.3.2022 vykonaná v zariadení Jazmín terénna sociálna práca. Počas šetrenia sa mal v domácnosti nachádzať aj maloletý W.. Matka ale uviedla, že odišiel bez jej povolenia do otvoreného prostredia, že ju nerešpektuje, fajčí na balkóne, do zariadenia sa vracia neskoro, v izbe robí neporiadok a v škole má vysoký počet neospravedlnených hodín. Dňa 29.3.2022 bol vykonaný pohovor s maloletým, počas ktorého uviedol, že krádeže železa sa dopustil z dôvodu, že potreboval peniaze na cigarety a energetické nápoje, do školy nechodí preto, lebo pani učiteľka V. je k nemu nespravodlivá. Priznal, že matku nerešpektuje. Dňa 5.4.2022 pracovníčka zariadenia Jazmín, n. o., ul. Nádaždyho č. 4, Handlová informovala úrad, že maloletý poškodil majetok zariadenia. Počas telefonického kontaktu matka ku skutku uviedla, že si od nej pýtal finančnú hotovosť, ktorú mu odmietla dať, preto sa nahneval a udral päťou do steny, pričom v nej zostala diera. Verbalizovala, že sa nezmenil, chodí špinavý, nedodržiava hygienu, neupratuje si po sebe. Dňa 11.4.2022 sa s úradom telefonicky kontaktovala pracovníčka zariadenia Jazmín, n. o., ktorá oznámila, že dňa 9.4.2022 zasahovala v zariadení hliadka polície, z dôvodu agresívnych a

nezvládnuteľných prejavov v správaní maloletého. Žiadala úrad o riešenie situácie. Prostredníctvom telefonického rozhovoru s matkou bolo zistené, že maloletý jej zobral elektronickú cigaretu, keď sa vrátil vyjadril sa, že ho mal niekto zbiť. Ďalej uviedla, že sa vulgárne vyjadroval na adresu pracovníčky zariadenia a aj jej ako matky. Tiež sa vyhrážal vrátnikovi. Vulgárny je aj k svojej sestre M., ktorá už začína mať z neho strach. Medikáciu užíva nepravidelne. Dodala, že syna nezvláda, lebo ju vôbec nerešpektuje. Počas pohovoru maloletý uviedol, že v zariadení Jazmín sa mu nepáči, pretože si v ňom nemôže robiť čo on chce, že na všetko sú určené pravidlá a cíti sa byť obmedzovaný. Matku a aj maloletú Viktóriu má rád, nevie, prečo sa k nim správa nepekne. Nedokáže sám korigovať svoje negatívne prejavy správania, nevie si pomôcť.

5. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 16P 12/2022-19 zo dňa 19.4.2022 o neodkladnom opatrení nariadil, aby bol maloletý W. odovzdaný do starostlivosti Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec.

6. Podaním zo dňa 8.8.2022 Okresná prokuratúra Prievidza tunajšiemu súdu oznámila, že vstupuje do konania.

7. Dňa 28.6.2022 Súkromné liečebno-výchovné sanatórium - Centrum pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec tunajšiemu súdu oznámilo, že maloletý W. bude z ich zariadenia prepustený do domáceho prostredia počas letných prázdnin, v termíne od 30.6.2022 do 4.9.2022, z dôvodu overenia a upevnenia dosiahnutých zmien v správaní v prirodzenom sociálnom prostredí a podpory rodinných väzieb.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza podal dňa 22.8.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd nariadi, aby maloletý W. bol odovzdaný do starostlivosti Reedukačného centra, ul. Chalmovská č. 679/1, Bystričany.

9. Návrh odôvodnil tým, že dňa 14.4.2022 sa matka presťahovala späť zo zariadenia Jazmín, n. o. do domácnosti Q.a M.a. Dňa 4.7.2022 pracovníci Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec zaslali úradu Priebežnú správu z pobytu maloletého W., z ktorej okrem iného vyplýva, že v ich zariadení ukončil 9. ročník špeciálnej základnej školy. V režimovom zariadení dokáže fungovať. Jeho intelektové predpoklady sú slabšie, čo oslabuje aj jeho schopnosť adaptácie a zvládanie záťažových situácií. Úrad prostredníctvom vykonávaných opatrení zistil, že maloletý dokáže fungovať v zariadení, kde sú jasne stanovené pravidlá a režim. Jeho fungovanie v bežnom prostredí, zariadenie charakterizovalo ako rizikové, čo sa prejavilo aj počas prázdninového pobytu v domácnosti. Počas dlhodobejšieho pobytu u matky sa v jeho správaní prejavili problémy, najmä v súvislosti s narušenými vzťahmi s bratom K. a s partnerom matky, čím opakovane došlo ku krízovým a napätým situáciám, ktoré matka nedokázala zvládnuť. Od mesiaca júla 2022 opakovane prezentuje názor, že nezvláda výchovu oboch synov v spoločnej domácnosti. Obáva sa, aby v ich rodine nedošlo ku tragédii. Poukázala na odsúdenie maloletého Kristiána pre nebezpečné vyhrážanie sa bratovi a skutočnosť, že K. sa pokúsil koncom júla 2022 priotraviť liekmi. Verbalizovala, že konanie súrodencov je nepredvídateľné. Dňa 21.7.2022 sa s oboma synmi dostavila na úrad s tým, že ich výchovu nezvláda, že maloletý W. sa dostal do konfliktu s jej partnerom, počas ktorého hodil po ňom plechovku. Následne odišiel von a v hneve rozbil sklenenú výplň na okne tehlou, ktorú našiel na ceste. Úrad zapojil od mesiaca augusta 2022 do spolupráce Centrum pre deti a rodiny Prievidza, ktoré postupne rozvíja a podporuje rodičovské zručnosti matky a spoločensky žiaduce správanie u brata maloletého W., a to K.a. Počas pohovoru dňa 4.7.2022 maloletý uviedol, že najradšej by zostal doma, v zariadení si uvedomil svoje nedostatky, vyhýba sa nevhodným kamarátom, medikáciu od pedopsychiatra dodržiava. Priznal, že voči Q.ovi M.ovi je vulgárny, nadáva na jeho matku. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza návrh ďalej odôvodnil tým, že vzhľadom na to, že maloletý v prirodzenom rodinnom prostredí ohrozuje svojím správaním svoj život a zdravie, ako aj život a zdravie ostatných rodinných príslušníkov a v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu - Centrum pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec, môže zotrvať najdlhšie do 31.8.2022, je potrebné mu urgentne zabezpečiť kontinuálnu odbornú pomoc v Reedukačnom centre, ul. Chalmovská č. 679/1, Bystričany.

10. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 16P 12/2022-79 zo dňa 30.8.2022 o neodkladnom opatrení nariadil Súkromnému liečebno-výchovnému sanatóriu - Centru pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná

č. 1, Senec, aby maloletého W. odovzdalo do starostlivosti Reedukačného centra, ul. Chalmovská č. 679/1, Bystričany.

11. Na pojednávaní dňa 30.9.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza navrhol, aby súd pripustil zmenu návrhu vo veci samej z uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým W.om. Návrh odôvodnil tým, že nedokáže fungovať v domácom prostredí, že problémy vo vzťahu medzi matkou a jej partnerom sa prehlbujú, že voči maloletému je vedené trestné konanie.

12. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 16P 12/2022-160 zo dňa 3.10.2022 pripustil zmenu návrhu vo veci samej z uloženia výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým W.om.

13. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, zástupcu Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec, zástupcu Reedukačného centra, Chalmovská č. 679/1, Bystričany, pohovorom s maloletým W.om, oboznámením sa s pripojenými spismi, s vyjadrením Špeciálnej základnej školy, Námestie baníkov, Handlová zo dňa 21.1.2022 a zo dňa 12.4.2022, Mestského úradu Handlová zo dňa 31.1.2022, s prepúšťacou správou zo dňa 3.3.2022, s lekárskou správou MUDr. Marianny Garajovej zo dňa 11.4.2022, so správou Jazmín, n. o., ul. Nádaždyho č. 4, Handlová, s Priebežnou správou zo dňa 29.6.2022 a so Záverečnou správou zo dňa 26.8.2022 Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec, s obžalobou z konania vedeného na Okresnom súde Prievidza č. k. 3T 34/2022, č. k. 2T 107/2021, so znaleckým posudkom č. 20/2022 z konania číslo 3T 34/2022, s rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 101/2021-197 zo dňa 7.2.2022, so Správou Reedukačného centra, Chalmovská č. 679/1, Bystričany zo dňa 13.9.2022, zo dňa 10.10.2022, so Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 22.9.2022, zo dňa 18.10.2022, s odpoveďou na lustráciu v registri Sociálnej poisťovne, s vyjadrením Okresného dopravného inšpektorátu Prievidza, Vězenskej služby České republiky, s prehľadom zárobkov matky.

14. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

15. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 13P 560/2006-14 zo dňa 27.10.2006 maloletého W. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platiť výživné 1.000,- Sk mesačne.

16. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 17P 16/2020-92 zo dňa 3.3.2021 dočasne odňal maloletého W. a tiež maloletého K.a z osobnej starostlivosti matky a nariadil ich pobyt v zariadení, a to v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu - Centre pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci, najdlhšie na šesť mesiacov. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že matka mala s ich výchovou výrazné problémy, nerešpektovali ju, zanedbávali školskú dochádzku, dopustili sa protispoločenskej činnosti. Maloletý W. nedodržiaval doporučenú liečbu. V jeho správaní sa stupňovala agresivita.

17. Zo Správy Špeciálnej Základnej školy, Námestie baníkov č. 10/20, Handlová zo dňa 12.1.2022 a zo dňa 12.4.2022 vyplýva, že maloletý W. po ukončení pobytu v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu - Centre pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec, nastúpil do ich školy dňa 28.10.2021. Plnenie povinnej školskej dochádzky zanedbával. V mesiaci januári 2022 vymeškal 29 neospravedlnených vyučovacích hodín, za čo mu bola na polročnej klasifikácii znížená známka zo správania na 2. stupeň. Sústavne klamal v podstatných i v menej podstatných veciach, nedalo sa mu veriť. Triedna učiteľka s ním riešila krádež bankomatovej karty matky. Tiež došlo k tomu, že matka mu poskytla peniaze na zaplatenie obedov v školskej jedálni. Peniaze však minul a obedy nezaplatil.

18. Zo Správy Mestského úradu Handlová zo dňa 31.1.2022 vyplýva, že podľa vyjadrenia Q.a M.a s maloletým W.om majú výchovné problémy, matke odcudzil peniaze, nerešpektuje ich, je drzý, v domácnosti nepomáha.

19. Podľa prepúšťacej správy zo dňa 3.3.2022 maloletý W. bol v Nemocnici s poliklinikou Prievidza, so sídlom v Bojniciach hospitalizovaný od 2.3.2022. Privezený bol RZP z dôvodu kvalitatívnej poruchy vedomia, po požití psychofarmák. Matka uviedla, že situácia v rodinnom prostredí je nepriaznivá. Medzi

maloletým a jej partnerom dochádza k nezhodám. Keď je partner pod vplyvom alkoholu, často ich vyhadzuje z domu. Maloletý sa vyjadril, že chcel na seba upútať pozornosť.

20. V lekárskej správe zo dňa 11.4.2022 MUDr. Marianna Garajová, pedopsychiater určila maloletému W.ovi diagnózu: ľahká mentálna zaostalosť s poruchami správania, stav po užití medikamentov demonštratívneho charakteru, disharmonický vývoj osobnosti.

21. Podľa úradného záznamu vyhotoveného Jazmín, n. o., ul. Nádaždyho č. 4, Handlová zo dňa 11.4.2022, triedna učiteľka maloletého W. pravidelne telefonicky informovala sociálnu pracovníčku zariadenia o jeho absencii v škole. Sociálna pracovníčka opakovane upozornila maloletého na nutnosť ísť do školy a matku na nedôslednosť vo výchove. Matka reagovala, že ju nerešpektuje, neposlúcha, a keď mu dohovára, je agresívny. Klienti zariadenia upozornili sociálnu pracovníčku na jeho nevhodné správanie, že matke nadával, správval sa agresívne. Dňa 5.4.2022 pri kontrole izieb zistili, že poškodil stenu zo sadrokartónu. Dňa 9.4.2022 z dôvodu jeho nevhodného správania, privolali hliadku polície. Keďže sa jeho agresivita stupňuje, obávali sa o bezpečnosť klientov, matky maloletého a o materiálne vybavenie zariadenia.

22. Z Priebežnej správy zo dňa 29.6.2022 a zo Záverečnej správy zo dňa 26.8.2022 Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec vyplýva, že aktuálne opatrenie si u maloletého W. čiastočne splnilo svoj účel. Vyňatý bol z prostredia, kde hrozilo opakovanie trestnej činnosti, neplnenie si povinnej školskej dochádzky a agresívne prejavy. Jednalo sa o opakovaný pobyt v ich zariadení. Opätovne pozorovali, že v režimových podmienkach vedel veľmi dobre fungovať. Jasne stanovené hranice, zážitky úspechu, predvídateľnosť a podpora zo strany okolia na neho priaznivo pôsobili aj v rámci stabilizácie prežívania, nakoľko je u neho výrazne znížená frustračná tolerancia a emočná kontrola, a má ťažkosti v zvládaní konfliktných krízových alebo menej štrukturovaných situácií. Vzhľadom na nižšie intelektové predpoklady bol vzdelávaný v ŠZŠ variant A. V rámci školy pri stabilnej príprave, motivácii a podpore vedel dosahovať veľmi dobré vzdelávacie výsledky, čo pri pravidelnej príprave poukazuje na dobrý potenciál zvládnuť ďalšie štúdium. Vzhľadom na špecifiká rodinného prostredia a osobnostné predpoklady, sa fungovanie maloletého v bežnom prostredí javí ako rizikové. Je tu veľká pravdepodobnosť návratu ku problémovému správaniu, riziko opakovania trestnej činnosti. Počas letných prázdnin 2022 bol jeho pobyt v domácom prostredí predčasne ukončený, a to dňa 18.8.2022 pre opakovane sa vyskytujúce problémy v správaní. S bratom K. mal výrazný konflikt. Verbalizoval, že mu je v zariadení lepšie.

23. Zo Správy Reedukačného centra, Chalmovská č. 679/1, Bystričany vyplýva, že maloletý W. sa v centre pomerne ľahko adaptoval do kolektívu, nakoľko už mal osvojené pravidlá fungovania v režimovom zariadení. Po príchode bol zaradený na Odborné učilište Bystričany do jednoročnej prípravy na povolanie, odbor poľnohospodárska výroba so zameraním na záhradníctvo. V škole nemá žiadne neospravedlnené hodiny, dosahuje veľmi dobré výsledky. Autority v zariadení sa snaží rešpektovať. V komunikácii s nimi je slušný. Jeho osobnosť je nezrelá, niekedy sa vyskytujú výkyvy nálad a správania. Nemá problém zvládať prísny režimový proces. V kolektíve nebolo pozorované agresívne správanie voči okoliu. V záťažových situáciách reaguje podráždené. Na odbornom výcviku dlho nevydrží pri jednej činnosti. Vyžaduje si pozornosť dospelých. Potrebuje individuálny prístup a správne vedenie. Pochvala na neho vplýva aktivizujúco. Potrebuje mať jasne stanovené pravidlá.

24. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 2T 101/2021-197 zo dňa 7.2.2022 uznal maloletého K.a vinným zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b), s poukazom na § 138 písm. a), § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa 10.8.2021, keď po predchádzajúcej slovnej hádke, vzájomných vulgárnych nadávkach a fyzickom konflikte, sa vyhrážal zabitím maloletému W.ovi.

25. Dňa 31.12.2021 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza obžalobu na maloletého W. a K.a za prečin poškodzovania cudzej veci formou spolupáchateľstva, ktorého sa mali dopustiť dňa 6.1.2021. Konanie je vedené pod č. 2T 107/2021, a nie je právoplatne skončené.

26. Dňa 29.7.2022 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza obžalobu na maloletého W. a maloletého V. Ištoka za prečin porušovania domovej slobody v súbehu s prečinom krádeže, oba formou spolupáchateľstva, ktorého sa mali dopustiť dňa 23.2.2022. Konanie je vedené pod č. 3T 34/2022 a nie

je právoplatne skončené. Zo záverov znaleckého posudku č. 20/2022 znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vypracovaného pre účely trestného konania vyplýva, že u maloletého bol zistený patologický vývin osobnosti, ktorý je poruchou, potenciálne ovplyvniteľnou výchovou v reedukačnom zariadení, ktorá by mohla kladne vplyvať na jeho duševný, mravný a sociálny vývoj.

27. Zo Správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 22.9.2022 a zo dňa 18.10.2022 vyplýva, že maloletý W. bol primerane veku a rozumovej vyspelosti informovaný o prebiehajúcim konaní. Bol mu vysvetlený rozdiel medzi výchovným opatrením a ústavnou starostlivosťou. Po uvedenom verbalizoval, že je zmierený s tým, že v reedukačnom centre bude do dosiahnutia veku plnoletosti, ale najradšej by bol doma. Po dlhšom čase, by však v rodinnom prostredí nedokázal fungovať. Dochádzalo by ku škriepkam medzi ním a bratom K.. V zariadení mu je dobre, nikto mu neublízuje. Podmienky v zariadení hodnotil pozitívne.

28. Z výsluchu matky vyplýva, že keď maloletý W. navštevoval Špeciálnu základnú školu, Námestie baníkov č. 10/20, Handlová, zanedbával plnenie povinnej školskej dochádzky. Klamal ju a aj učiteľku. V rodinnom prostredí sa necítil dobre pre napätie v jej partnerskom vzťahu a pre nedorozumenia, ktoré vznikali medzi ním a Q. M.. Po tom ako užil väčšie množstvo liekov a bol hospitalizovaný v nemocnici, sa odsťahovala do Jazmín, n.o., ul. Nádaždyho č. 4, Handlová. Maloletému stanovila podmienky, avšak problémové správanie pokračovalo. Nerešpektoval ju, do zariadenia sa vracal okolo 20.00 hod., v domácnosti jej nepomáhal. Klientke zariadenia, ktorá bola vo veku 65 rokov, po jej upozornení, aby nekričal, vulgárne vynadal. V zariadení poškodil stenu, chcel rozbiť skriňu a odcudzil jej cigaretu. Dňa 15.4.2022 sa vrátila bývať k Q.ovi M.ovi. Maloletý sa počas letných prázdnin (do 18.8.2022) nachádzal v domácom prostredí. Medzi ním a K. dochádzalo k nezhodám. Maloletý utiekol na strechu domu. Mala strach, aby nedošlo ku tragédii. Došlo aj k incidentu medzi ním a Q. M., po ktorom hodil plechovku a rozbil sklenenú výplň na okne. Dňa 2.10.2022 sa znova od partnera odsťahovala. Dôvodom boli neustále hádky, psychicky to už nevládala. Q. M. provokoval maloletého K.a. Súhlasila, aby nad maloletým W.om bola nariadená ústavná starostlivosť. Má brata M. Oláha, ktorý býva v Bratislave. Kontaktovala ho, pričom sa vyjadril, že nesúhlasí, aby bol maloletý zverený do jeho starostlivosti, pretože nemá k tomu vytvorené podmienky.

29. Zástupca Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec, na určenom termíne pojednávania uviedol, že v ich zariadení poskytujú vzdelanie len žiakom s variantom A. Vzhľadom na špecifiká rodinného prostredia, osobnostné predpoklady maloletého, je veľká pravdepodobnosť návratu v bežnom prostredí k problémovému správaniu a riziko opakovania trestnej činnosti. Navrhol jeho umiestnenie do reedukačného centra.

30. Zástupca Reedukačného centra, Chalmovská č. 679/1, Bystričany na určenom termíne pojednávania uviedol, že maloletý W. v režimových podmienkach zariadenia dokáže dobre fungovať. Doteraz s ním nemali výraznejšie výchovné problémy. Autority rešpektuje, záleží mu na tom, ako sa v ich centre správa. Súhlasia, aby nad ním bola nariadená ústavná starostlivosť.

31. Počas pohovoru na určenom termíne pojednávania maloletý W. uviedol, že keď navštevoval Špeciálnu základnú školu, Námestie baníkov č. 10/20, Handlová väčšinou do školy nechodil, lebo neznášal učiteľku. Radšej bol doma. Predtým ako bol umiestnený do Súkromného liečebno-výchovného sanatória - Centra pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec, partnerovi matky odmietal pomáhať a provokoval ho, lebo robil rozdiely medzi súrodencami. Iným spôsobom vzťah s ním riešiť nevedel. Matka mu dovolila chodiť do otvoreného prostredia, súhlasila, aby v piatok a sobotu sa vracal o 22.00 hod. až 23.00 hod.. Potvrdil, že sa s V. J. dopustil krádeže železa. Neskôr sa s matkou a s maloletou M. odsťahovali do Jazmín, n. o., ul. Nádaždyho č. 4, Handlová. V zariadení boli určené pravidlá, ktoré mu vadili a provokovali ho. Počas letných prázdnin 2022 mu Súkromné liečebno-výchovné sanatórium - Centrum pre deti a rodiny Senec, ul. Diaľničná č. 1, Senec umožnilo pobyt v domácnosti matky. Spočiatku bolo všetko v poriadku. Postupne sa s bratom K. provokovali a to až do takej miery, že museli niečo rozbiť. Brat ho bil, vyhrážal sa mu. Obaja sú výbušnej povahy. Potvrdil, že rozbil sklenenú výplň na kuchyni. Riešila to poľícia. Do zariadenia sa musel vrátiť ešte pred skončením letných prázdnin. Pokiaľ ide o jeho pobyt v Reedukačnom centre, Chalmovská č. 679/1, Bystričany, je spokojný. Navštevuje Odborné učilište Bystričany, odbor poľnohospodárska výroba. Na režimový proces zariadenia si hneď zvykol. Pracovníkov centra rešpektuje. Najradšej by bol doma, ale bude mu stačiť aj to, ak do domáceho

prostredia matky bude prichádzať na prázdniny. Uvedomuje si, že z hľadiska časového by nebolo dobré, keby bol doma dlhšie, lebo by nastali problémy s bratom K..

32. Kolízny opatrovník uviedol, že v rodine sa nenachádza osoba, ktorá by bola schopná maloletému vzhľadom na jeho problémové správanie, poskytovať starostlivosť. Doteraz uložené výchovné opatrenia si z hľadiska dlhodobého neplnili účel, preto trval na nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým W.om.

33. Prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že výchova maloletého W. v domácom prostredí bola vážne ohrozená, respektíve narušená, pričom pobyt v reedukačnom centre mu je na prospech.

34. Otec sa k návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti nevyjadril.

35. Podľa čl. 41 ods. 4 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

36. Podľa čl. 5 písm. b) Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

37. Podľa § 54 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti ak rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka.

38. Ústavná starostlivosť je osobitnou formou štátom sprostredkovanej a zabezpečovanej náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa, ktorá nahrádza osobnú starostlivosť rodičov v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Nariadiť ústavnú starostlivosť je možné za predpokladu, ak nemožno maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Ide o výnimočné opatrenie, súd musí starostlivo zvažovať, či výchova dieťaťa je tak vážne ohrozená alebo narušená, že je potrebné nariadením ústavnej starostlivosti zasiahnuť do života dieťaťa.

39. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že sú splnené zákonom stanovené predpoklady pre nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým W.om. Pobyt v Reedukačnom centre, Chalmovská č. 679/1, Bystričany sa už v súčasnosti realizuje, na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Dôvody, pre ktoré bol do zariadenia umiestnený, i naďalej trvajú. Doteraz uložené výchovné opatrenie, si z dlhodobého hľadiska neplnilo svoj účel. Po návrate do prirodzeného rodinného prostredia, matka jeho výchovu nezvládala. V správaní maloletého W. sa prejavili problémy, najmä v súvislosti s narušenými vzťahmi s bratom K. a partnerom matky, čím opakovane došlo ku napätým a krízovým situáciám. Nevhodným správaním ohrozoval svoj život a zdravie, ako aj život a zdravie ostatných rodinných príslušníkov. V prirodzenom rodinnom prostredí nedokázal sám korigovať svoje negatívne prejavy správania. Jeho výchova bola vážne narušená. V režimových podmienkach však vie fungovať veľmi dobre. Jasne stanovené hranice, individuálny prístup, správne vedenie, predvídateľnosť a podpora zo strany okolia pôsobia na neho priaznivo, aj v rámci stabilizácie prežívania. Počas pobytu v Súkromnom liečebno-výchovnom sanatóriu - Centre pre deti a rodiny Senec, ul. Dialničná č. 1, Senec, ale ani počas doterajšieho pobytu v Reedukačnom centre, Chalmovská č. 679/1, Bystričany, neboli zistené žiadne agresívne alebo nevhodné prejavy. Je v starostlivosti pedopsychiatra (pre hyperkinetickú poruchu, disharmonický vývin osobnosti), nastavený na medikamentóznú liečbu, ktorú dodržiava. Uvedené reedukačné centrum sa zameriava na reedukáciu sociálne, mravne a emocionálne narušených detí, u ktorých boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že ich výchova a vzdelávanie v prirodzenom rodinnom prostredí, by nevedli k náprave. Poskytuje deťom výchovu a vzdelávanie zamerané na optimalizáciu ich psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytvára predpoklady na ich osobnostnú a sociálnu integráciu. Vzhľadom na špecifiká rodinného prostredia, osobnostné predpoklady maloletého, je jeho fungovanie v prirodzenom rodinnom prostredí rizikové, s veľkou pravdepodobnosťou návratu ku problémovému správaniu. Preto súd nad ním nariadil ústavnú výchovu. V rodine sa nenachádza osoba, ktorá by vzhľadom na jeho problémové správanie mu bola schopná poskytovať riadnu starostlivosť.

40. Medzi najdôležitejšie funkcie rodiny patrí emocionálna funkcia. Vytvorenie dobrých vzájomných vzťahov, poskytuje maloletému dieťaťu pocit bezpečia. Matka začala dobrovoľne pracovať s Centrom pre deti a rodiny Prievidza, za účelom rozvíjania jej rodičovských zručností a tiež, aby správanie brata maloletého W. a to K.a, bolo spoločensky žiadúce. Tento proces spolupráce je len v začiatkoch. V čase rozhodnutia súdu vo veci samej, však návrat maloletého do jej rodinného prostredia, s prihliadnutím na závažnosť situácie, špecifikovanej v predchádzajúcich častiach odôvodnenia rozhodnutia, nie je možný.

41. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

42. V období, kým bude trvať ústavná starostlivosť, vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu nezaniká.

43. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

44. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

45. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

46. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi na strane výživou oprávneného dieťaťa, a tiež na strane povinného rodiča.

47. Povinnosť plniť si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu je základnou povinnosťou rodiča.

48. Matka u svojho zamestnávateľa dosahuje priemerný mesačný netto zárobok 545,71 eur. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom K.ovi a M., na ktoré poberá rodinné prídavky. Náklady na stravu pre troch členov domácnosti predstavujú 350,- eur. Z príjmu, ktorý dosahuje je schopná platiť na maloletého W. výživné 40,- eur mesačne.

49. Otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo Véznickej Stráž pod Ralskom. Podľa vyjadrenia Vězenskej služby Českej republiky, nie je zaradený do pracovného procesu. Z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že každý rodič je povinný plniť si vyživovaciu povinnosť na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa vždy aspoň v minimálnom rozsahu, zodpovedajúcom 30% zo sumy stanoveného životného minima, a to i vtedy, ak jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery by inak neumožňovali určenie výživného ani v tejto minimálnej výške, teda i na úkor svojho minima. Preto súd otca zaviazal platiť na maloletého W. výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona.

50. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

51. Podľa § 29 Civilného mimosporového poriadku, súd konanie o návrhu zo dňa 21.3.2022 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, o nariadenie neodkladného opatrenia (podanie posúdil podľa obsahu) zastavil a podľa § 363 Civilného mimosporového poriadku zrušil neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza č. k. 16P/12/2022-19 zo dňa 19.4.2022.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie ďalej možno odôvodniť skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku a v § 62 Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).